

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Dydaktyka prac pisemnych z języka polskiego		8.0.12343	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Polonistyki Stosowanej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł	nauczycielska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Beata Kapela-Bagińska; dr Maria Szoska; dr Justyna Pomierska; dr hab. Zofia Pomirska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Konwersatorium		Semestr 3:	
Sposób realizacji zajęć		15 godzin - udział w zajęciach;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		10 godzin - lektura wskazanych tekstów;	
Liczba godzin		15 godzin - wykonanie prac zleconych przez prowadzącego;	
Konwersatorium: 30 godz.		10 godzin - przygotowanie pracy zaliczeniowej.	
		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
		Semestr 4:	
		15 godzin - udział w zajęciach;	
		10 godzin - lektura wskazanych tekstów;	
		15 godzin - wykonanie prac zleconych przez prowadzącego;	
		10 godzin - przygotowanie pracy zaliczeniowej.	
		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza przykładów; samodzielne przygotowywanie zadań sprawdzających wiedzę i umiejętności uczniów; tworzenie narzędzi dydaktycznych		Sposób zaliczenia	
- Analiza tekstów z dyskusją		Zaliczenie na ocenę	
- Dyskusja		Formy zaliczenia	
- Rozwiązywanie zadań		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - wykonanie określonej pracy praktycznej	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie w sem. 3 i 4. na podstawie: obecności i aktywnego udziału w zajęciach (40%), pracy zaliczeniowej (60%).	
		Ocenie podlegają projekty wykonywane podczas zajęć, w domu, indywidualnie, w parach lub zbiorowo.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	czynny udział w zajęciach	praca projektowa
	Wiedza	
K_W12	+	+
	Umiejętności	
K_U08	+	+
	Kompetencje społeczne	
K_K03	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

realizacja zajęć w ramach specjalności nauczycielskiej

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi założeniami dydaktyki prac pisemnych z języka polskiego, a zwłaszcza przygotowanie przyszłego nauczyciela polonisty do tworzenia zadań kształtujących umiejętność pisania różnych form wypowiedzi oraz sprawdzających wiedzę ucznia w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Ponadto wdrożenie studenta do opracowania własnych kryteriów oceniania uczniowskich prac pisemnych.

Treści programowe

W semestrze 3:

Mówienie a pisanie – dwa języki ucznia. Jak stworzyć tekst: czyli rozwijanie i doskonalenie uczniowskiej kompetencji tekstotwórczej. Kontrowersje związane z ocenianiem: czy ocenianie wyklucza obiektywizm? Ocenianie kształtujące na lekcjach języka polskiego. Ocena opisowa a system punktowy. Przeciw schematom: konstruktywizm w formułowaniu poleceń prac pisemnych. Indywidualizacja prac domowych. Poprawność językowo-ortograficzna a uczniowskie prawo do błędu. Zasady i narzędzia sprawdzania prac pisemnych (konstrukcja, prowadzenie oceniania, analiza wyników). Metodyka oceniania efektów pracy ucznia w szkole podstawowej. Egzamin po klasie 8. SP – charakterystyka struktury arkuszy, standardy oceniania. Samodzielne konstruowanie zadań sprawdzających dla uczniów szkoły podstawowej. Samodzielne sprawdzanie prac uczniowskich.

W semestrze 4:

Pisać czy przepisywać na zajęciach szkolnych – kłopotliwe notowanie. Jak uczyć poprawności ortograficzno-językowej w szkole średniej – klasyfikacja błędów. Metodyka oceniania efektów pracy ucznia w szkole ponadpodstawowej. Narzędzia oceniania (konstrukcja, prowadzenie oceniania, analiza wyników). Kryteria poprawności wypracowań uczniowskich. Samodzielne sprawdzanie prac uczniowskich i konstruowanie poleceń (zadań pisemnych, dłuższych form wypowiedzi) dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Egzamin maturalny: matura ustna a pisemna; wymagania dla matury w wersji podstawowej i rozszerzonej. Dłuższe formy wypowiedzi w szkole ponadpodstawowej (rozprawka, szkic krytyczny, szkic interpretacyjny, felieton, esej).

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (otrzymania zaliczenia):

A. wykorzystywana podczas zajęć

- W. Bobiński, Tytuł na nice wywrócony, [w:] tegoż, Drugi oddech polonisty, Warszawa 1996.
- S. Bortnowski, Dylematy oceniania, [w:] Przewodnik po sztuce uczenia literatury, s. 419–476.
- E. Horwath, Kropka, kreska, kropka... Interpunkcyjne SOS, czyli o interpunkcji w dydaktyce szkolnej, [w:] Trudne lekcje języka polskiego Ku rozwiązaniom praktycznym, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2015, s. 221–239.
- J. Jedliński, Metoda samodzielnego dochodzenia uczniów do wzoru wypowiedzi, [w:] Kształcenie sprawności językowej i komunikacyjnej, Kraków 2005, s. 184–194.
- M. Madejowa, Sprawdzanie i ocenianie wypracowania szkolnego, [w:] Doskonalenie warsztatu nauczania polonisty, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2005, s. 155–168.
- M. Madejowa, Zasady sprawdzania wypracowania szkolnego. Wprowadzenie do tematu, [w:] Polonista w szkole, pod red. A. Janus-Sitarz, s. 263–271.
- E. Polański, Dydaktyka ortografii i interpunkcji, rozdz. Formy ćwiczeń ortograficznych; Błędy ortograficzne, Warszawa 1995.
- A. Janus-Sitarz, Komu potrzebne jest ocenianie. Wokół ewaluacji osiągnięć ucznia, [w:] Polonista w szkole, s. 241–261
- J. Kowalikowa, Test cudzy – tekst własny, [w:] Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
- E. Nowak, Stworzyć tekst, czyli rozwijanie i doskonalenie uczniowskiej kompetencji tekstotwórczej oraz Specyfika tekstu uczniowskiego, [w:] tejże, Stworzyć tekst. Uczniowska kompetencja tekstotwórcza w edukacji polonistycznej, Kraków 2014.
- K. Stróżyński, Od czego zależą wyniki egzaminów?, Warszawa 2004.
- Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów, red. E. Bańkowska, A. Mikołajczuk, Warszawa 2003 (zwłaszcza rozdział: gatunki wypowiedzi w szkole, s. 353–439).

B. Literatura do samodzielnego studiowania

Jestem – więc piszę. Między rzemiosłem a wyobraźnią, pod red. G. Tomaszewskiej i in., Gdańsk 2009 (rozdział: Uczeń jako twórca)

- A. Janus-Sitarz, E. Nowak, Praca domowa ucznia i indywidualizacja nauczania, [w:] Doskonalenie warsztatu nauczania polonisty, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2005.
- J. Kowalikowa, Od słowa do zadania – od tekstu do zdania, od zdania do słowa, [w:] Szkolna polonistyka zanurzona w języku, red. pod red. A. Janus-Sitarz, E. Nowak, Kraków 2014, s.17–43.
- M. Jedrychowska, Dorastać do eseju, „Polonistyka” 1994, nr 2.
- Materiały z Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (adres: www.cke.gov.pl).
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla liceum, technikum i branżowej szkoły II stopnia, 2018 (adres: www.men.gov.pl).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2017, poz. 1534).
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla przedszkoli i szkół podstawowych, 2017 (adres: www.men.gov.pl).
- D. Sterna, Uczę się uczyć. Ocenianie kształtujące w praktyce, Warszawa 2018.

Kierunkowe efekty uczenia się K_W12 K_U08 K_K03	Wiedza K_W12 Student: <ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie formy wypowiedzi pisemnych wprowadza się w szkole podstawowej, a jakie w szkole ponadpodstawowej; • zna metody i formy pracy związane z kształceniem umiejętności pisania tekstów w szkole podstawowej i ponadpodstawowej; • zna specyfikę egzaminu po klasie 8. SP i egzaminu maturalnego: charakteryzuje zadania typowe dla tych egzaminów; • zna wymagania egzaminacyjne dla SP i szkół ponadpodstawowych, zakres matury podstawowej i rozszerzonej; • charakteryzuje najważniejsze zagadnienia związane z tradycyjnym ocenianiem, ocenianiem kształtującym a oceną opisową • zna teoretyczne i praktyczne zasady budowania kryteriów oceniania uczniowskich prac pisemnych. Umiejętności K_U08 Student : <ul style="list-style-type: none"> • potrafi tak skomponować lekcję, by zintegrować w niej treści literacko-językowe potrzebne do zredagowania form wypowiedzi przewidzianych dla danego etapu edukacyjnego; • potrafi zaprojektować ćwiczenia związane z kształceniem umiejętności pisania różnych form wypowiedzi uczniowskiej; • potrafi sprawdzić i ocenić różne typy zadań wykonanych przez uczniów szkoły podstawowej i ponadpodstawowej; • tworzy własne kryteria oceniania projektowanych wypowiedzi pisemnych; • potrafi właściwie oznaczyć błędy uczniowskie, a także przygotować zadania do poprawy pisemnej dla uczniów szkoły podstawowej i ponadpodstawowej; • dokonuje analizy i oceny zadań z arkuszy egzaminu po szkole podstawowej i zadań z arkuszy maturalnych. Kompetencje społeczne (postawy) K_K03 Student: <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje samodzielność i kreatywność w tworzeniu zadań dla uczniów; • zachowuje otwartość i krytycyzm wobec zewnętrznych form sprawdzania wiedzy i umiejętności; • szanując prawo ucznia do popełniania błędów, stara się go wdrożyć do dbałości o poprawność ortograficzno-językową; • dostrzega związek między teorią a praktyką oceniania szkolnego; • wykazuje odpowiedzialność, stając w sytuacji oceniającego; • zachowuje etykę oceniania uczniowskich prac pisemnych oraz wypowiedzi ustnych.
Kontakt beata.kapela-baginska@ug.edu.pl	